

Nr.1253/25.04.2018

EXTRAS

din stenograma ședinței Senatului din 25 aprilie 2018

Doamna Silvia-Monica Dinică:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Stimați colegi,

„Post-adevăr” a fost desemnat în engleză cuvântul anului 2016 de către dicționarul Oxford, care anual își propune să găsească cel mai potrivit cuvânt care să ne ajute să marcăm unde am fost, cât de departe am ajuns și încotro ne îndreptăm. Popularitatea acestui cuvânt arată că trăim într-o epocă în care conceptul de adevăr a devenit, de multe ori, neimportant sau irelevant.

Știrile false, înșelătoare reprezintă o problemă pentru democrație și pentru instituțiile noastre. La nivelul Uniunii Europene lucrează un grup de experți și țara noastră este reprezentată prin doamna decan al Facultății de Comunicare și Relații Publice din cadrul SNSPA, care în cadrul interviurilor acordate a evidențiat că, de multe ori, termenul de „știri false” este neîncăpător și poate mai potrivit ar fi să folosim termeni precum „dezinformare digitală”, „dezinformare 2.0”, „dezordine informațională”, chiar „patologii informaționale”.

Aș dori să vă prezint câteva exemple de știri înșelătoare din spațiul public.

„Marele seism care poate lovi România”, după „Superluna care anunță marele cutremur” și „Pământul în beznă pentru două săptămâni” – un post de televiziune a fost sancționat de CNA pentru o burtieră înșelătoare care anunța „val de cutremure și marele seism care poate lovi România”. Valul însă nu urma să vină, ci trecuse deja, știrea vorbind de trei cutremure de magnitudine mică, între 3,8 și 4,1 grade pe scara Richter, care avuseseră loc în zona Vrancea.

„Ce se întâmplă dacă tastezi BFF pe Facebook și de ce nu trebuie să-ți schimbi urgent parola?” Această știre falsă a luat naștere pe fondul scandalului Cambridge Analytica. De menționat este că userii nu sunt în pericol, iar schimbarea periodică a parolei este o practică încurajată de orice persoană cu minime cunoștințe legate de tehnologie și modul în care funcționează internetul și rețelele de socializare. Cu toate acestea, acest fake news reprezintă încă un semnal de alarmă. Cei mai mulți utilizatori de Facebook sunt foarte naivi și puțin echipați pentru a face diferența între o informație adevărată și una falsă.

Astfel, știrile standard își pierd valoarea în fața știrilor nesuținute de fapte reale. Senzaționalul înfrânge adevărul, iar avalanșa de informații obosește cititorul. Când informația este ieftină, atenția devine scumpă, adevărul se relativizează și ajungem să navigăm într-un univers în care crește neîncrederea în fapte. Neîncrederea în clasa politică contribuie și ea la victoria dezinformării. Știrile false creează confuzie, lăsând cititorul să se îndoiască de tot, inclusiv de știrile reale.

Ce facem? Este imperativ să restabilim încrederea, să ne întoarcem la polemicile de idei și să solicităm experților să se implice. Vă propun o dezbatere publică largă pe această temă, care să coaguleze cele mai potrivite abordări, pentru a ajuta comunitățile și cetățenii să conștientizeze gravitatea acestui fenomen și să identificăm împreună cele mai potrivite soluții de combatere cât încă nu este prea târziu.

Vă mulțumesc.

Silvia Dinică, senator, Circumscripția nr. 42 – București